

[Sigsgaard.]

at skolen i højere grad, end det hidtil har været tilfældet, tilrettelægger undervisningen med hensyntagen til hver enkelt elevs særlige forudsætninger, dels ved, at samarbejdet mellem hjem og skole intensiveres. Dette arbejde må anerkendes som en del af en lærers arbejdstid, et pligtarbejde, som selvfølgelig skal aflønnes.

Men problemerne med de såkaldt skoletrætte kan også — og det er det, vi må gøre, så længe hovedskolen ikke er god nok — løses ved, at vi tilrettelægger nogle skolemuligheder for disse børn, som tager særligt hensyn til deres særlige forudsætninger. Når børnene forlader skolen så tidligt, er det miljøbetinget, betinget af et svagt hjemligt miljø eller af en skole, som har givet dem det ene nederlag efter det andet enten over for skolens krav eller i samværet med kammeraterne. Derfor burde man nok oprette ungdomskostskoler i større omfang, end det hidtil er sket, hvor disse elever kan komme i et andet miljø.

Jeg skal lige tilføje, at mange forlader skolen af økonomiske grunde, og indtil børnetilskuddene bliver store nok, må stipendierne fra ungdommens uddannelsesfond forøges kraftigt. Det kan man læse om i betænkningen, hvori det konkluderes, at en af årsagerne til tidligere afgang fra skolen er økonomiske vanskeligheder i hjemmene, og at der derfor bør ske en virkelig lettelse af forsørgerbyrderne i de pågældende hjem.

Der kunne siges meget mere om dette spørgsmål — det er jo et ganske stort og vigtigt spørgsmål — men jeg skal slutte med at sige, at vi kan anbefale forslaget til folketingsbeslutning og håber, at det får en grundig, men ikke for langvarig behandling i udvalget, og at man ikke sætter alt for mange undersøgelser i gang, der kan forsinke en stillingtagen.

Holger Hansen: Jeg vil gerne på vegne af et mindretal i mit parti gøre nogle bemærkninger om den sag, vi har til forhandling her. Jeg skal forsøge at undlade at gå ind i en meget bred betragtning om skolens fremtid, om det ønskværdige i pædagogiske fremskridt osv. og forsøge at holde mig til netop spørgsmålet om undervisningspligten, om den skal udvides, eller den ikke skal udvides.

Jeg vil gerne først sige, at der i mine øjne

ikke her er tale om noget egentligt principspørgsmål. Vi har undervisningspligt, ikke skolepligt, og der er næppe ret mange, der kunne tænke sig at ville ændre på dette princip. Hvis der var det, ja, så var der i virkeligheden anledning til, og der ville med sikkerhed komme, en debat om vor skoles principper. Det, vi skal tage stilling til, er altså ikke, om vi skal have undervisningspligt eller ej. Danmark har jo ved at tilslutte sig konventionen om menneskerettighederne forpligtet sig til at sørge for, at alle får en grundlæggende undervisning.

Det, vi skal tage stilling til, er, hvorvidt vi skal ajourføre undervisningspligten. Jeg lagde mærke til, at hr. Svend Haugaard brugte dette udtryk i en anden forbindelse. Når jeg siger, at det, vi skal tage stilling til, er, hvorvidt vi skal ajourføre undervisningspligten, så mener jeg dermed, om vi skal føre den à jour med den norm, befolkningen følger ved sin adfærd ved at sende børnene i skole i det omfang, man har gjort i 8. og 9. klasse, om vi skal lovfæste denne norm og dermed ajourføre undervisningspligten.

Der er jo ingen tvivl om, at 1958-loven med hensyn til de frivillige klasser har haft succes. De nye klasser har virket dragende på forældrene og på de unge. Man har altså i den danske befolkning, blandt danske forældre, accepteret, at 7 års skole er for lidt som baggrund for en dreng eller en pige i vort komplicerede samfund. Men dette er nok ikke alene grunden til de videregående klassers succes. Med i billedet kommer også, at med den tekniske udvikling har erhvervene ikke længere noget ønske om at få lærlinge, i dette ords videste forstand, på 14 eller 15 år. Ikke ret mange håndværkere tager 14 års drenge eller piger i lære, og det samme gælder industrien, det samme gælder også landbruget. Der er altså ikke rigtig noget for de 14-15 årige at gå i gang med, og det er helt naturligt, at mange forældre har ønsket, de skulle blive i skolen fremfor at være henvist til noget, der ikke i sig selv førte nogen steder hen, og at de har følt, at undervisningen i 8.-9. klasserne, som de kender den, har givet udbytte. Man skal altså ikke tro, at alle de 90 pct., der har fortsat i skolen, har gjort dette, fordi de brød sig synderligt derom. En meget stor del er gået videre, simpelt hen fordi forældrene har ønsket det.